

महाराष्ट्र शासन,
वित्त विभाग,
शासन निर्णय क्र.बीजीटी-१०.२०००/प्र.क्र.५४५/२०००/अर्थसं-२.
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- ३ षुन, २०००

प्रस्तावना :

प्रचलित आदेशानुसार राज्याच्या बांधील खर्चाच्यातिरिक्त नवीन बाब, पुरवणी मागणी अथवा आकस्मिकता निघीतून अग्रिम मंजूर करून अर्थसंकल्पात अंतर्भूत करावयाचे प्रस्तावास व्यय अग्रक्रम समितीची मान्यता आवश्यक आहे. या समितीमध्ये वित्त मंत्री (अध्यक्ष), मुख्य सचिव (सदस्य) व वित्त सचिव (सदस्य सचिव) यांचा समावेश आहे. वर्षाच्या कालावधीत नवीन योजनांचे परिनिरीक्षण या समितीकळून करून खर्चाच्या प्राथम्यक्रमानुसार जो खर्च अपरिहार्य आहे त्याला समितीकळून मान्यता दिली जाते. जमा खर्चाचे संतुलन राखण्यासाठी अतिरिक्त येणा-या खर्चाएवढी अतिरिक्त साधनसंपर्ती उपलब्ध करून देणे अपेक्षित असते. तथापि सध्यास्थितीत त्या दृष्टीकोनातून प्रस्ताव पाहून त्यांचा मान्यता देणे समितीला शक्य होत नाही. सर्वसाधारणपणे असे प्रस्ताव नित्यक्रमाने घटकी पद्धतीने सरक्करटपणे मान्य होतात. तसेच अन्य कांही प्रस्ताव प्रचलित आदेशानुसार घोठया प्रगाणात या समितीकडे फारशी आवश्यकता नसताना सादर केले जातात. तात्पर्य समितीला प्राथम्यक्रमानुसार खर्चाच्या बाबीना मंजूरी देणे शक्य होत नाही. म्हणून यामध्ये सुधारणा करणे आवश्यक झाले आहे.

शासन निर्णय -

वरील वस्तुस्थिती विचारात घेऊन शासनाने व्यय अग्रक्रम समितीच्या कार्यपद्धतीत सुधारणा करण्याचा निर्णय घेतला आहे. त्यानुसार खालीलप्रमाणे व्यय अग्रक्रम समितीची कार्यपद्धती उपविण्यात आली आहे.

(अ) योजनेतर खर्चाची नवीन बाब, पुरवणी मागणी अथवा आकस्मिकता निघीतून अग्रिम मंजूर करण्याचे प्रस्ताव वित्त विभागास सादर करताना मंत्रालयीन विभागांनी प्रस्तावांतर्गत अंतर्भूत असणा-या खर्चाएवढी बघत त्यांच्या मंजूर तशुदीतून कोणत्या शिर्खांचाली उपलब्ध करून देण्यात येईल हे स्पष्ट करावे. बघत उपलब्ध करून देता येत नसल्यास त्या प्रस्तावांचा विचार केला जाणार नाही.

(ब) योजनेतर खर्चाची नवीन बाब, पुरवणी मागणी अथवा आकस्मिकता निघीतून अग्रिम व सुधारीत प्रशासकीय मान्यतेचे प्रस्तावास घडी पद्धतीने मान्यता देण्याएवजी समितीची बैठक महिन्यातून एक बेळा घेण्यात येईल व त्या बैठकीत उपरोक्त प्रस्ताव विचारार्थ ठेवण्यात येतील. प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर प्रधान सचिव (वित्त) यांच्या मान्यतेने तो समितीपुढे सादर केला जाईल. त्यासाठी हा प्रस्ताव मुख्य सचिवांकडे पाठविण्याची गरज राहणार नाही.

(क) नवीन बाब प्रस्ताव फक्त अर्थसंकल्पीय अधिवेशनामध्ये सादर केले जातात व पुरवणी मागणीचे प्रस्ताव मात्र प्रत्येक अधिवेशनामध्ये सादर केले जातात. असे सर्व प्रस्ताव वित्त विभागात छाननी करून झाल्यानंतर अधिवेशन सुरु होण्यापूर्वी १५ दिवस अगोदर समितीची बैठक घेण्यात येईल. त्यामध्ये त्यांना मान्यता देण्याचा विचार करता येईल. ज्या प्रस्तावांना समिती मान्यता देईल असेच प्रस्ताव फक्त नवीन बाब, पुरवणी मागणी विवरणपत्रात अंतर्भूत केले जातील.

कृ.मा.प..

(ज) योजनांतर्गत खार्डांचे, नवीन बाब, पुरवणी भागणी अथवा आकस्मिकता निवृत्त अग्रिमांचे प्रस्ताव भात्र मंजूर नियतव्याच्या भर्यादेत असल्याने असे प्रस्ताव संविध, व्यय अग्रक्रम समिती म्हणून प्रधान संविध (वित्त) यांच्या स्तरावर अंतिमतः मान्य करण्यात येतील.

(इ) सुधारित अंदाजामुळे अधिक खार्डाच्या पुरवण्या भागण्या व लोकलेखा समितीच्या शिकारशीन्याचे खर्च नियमित करण्यासाठी सादर करण्यात येणा-या अधिक खार्डाच्या पुरवणी भागण्यांचे प्रस्ताव सुद्धा प्रधान संविध (वित्त) यांचे स्तरावर मान्य करण्यात येतील.

(प) कोणताही प्रस्ताव व्यय अग्रक्रम समितीसमोर सादर करण्यापूर्वी त्या प्रस्तावास आवश्यकतेनुसार संबंधित खात्याच्या मंत्रीमहोदयांची मान्यता घेणे आवश्यक राहील.

(फ) प्रस्तावावर निर्णय घेणे सुकर घावे म्हणून वित्त विभाग दरवर्दी खालील माहिती नोंदवही मध्ये संकलीत करेल.

अपेक्षित उत्पाद वाढ/अपेक्षित वृद्धत					प्रस्तावित खर्च				
अ.क्र.	विभाग	योजना	रक्कम	माहितीची तारीख	अ.क्र	विभाग	योजना	रक्कम	प्रस्ताव दिनांक

2. यरील सुधारित पद्धतीच्या अनुंबंगाने सर्व प्रशासकीय विभागांना विनंती करण्यात येते की, विभागाने या पद्धतीचा काटेकोरपणे अवलंब करावा.

3. हे आदेश निर्गमित केलेल्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

भाऊराष्ट्रांचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सू.सा.गायकवाड)
शासनाचे सह संविध, वित्त विभाग.

प्रति,

सर्व भंत्रालयीन विभाग, मुंबई,
मा.मुख्यमंत्र्यांचे/उपमुख्यमंत्र्यांचे प्रधान संविध/ संविध,
मा.वित्त मंत्र्यांचे खाजगी संविध,
सर्व मंत्र्यांचे /राज्यमंत्र्यांचे स्वीय सहाय्यक,
वित्त विभागातील सर्व अधिकारी व कार्यासाठे,
मिवड नस्ती, अर्थसंकल्प-२.